

13. po Trojici – 15.9.2019

Pravé a nepravé kresťanstvo

Milostivý Pane a Bože náš, ďakujeme, že Ti záleží na nás ako aj na našom časnom i večnom živote. Ďakujeme za Tvoje usmernenia a návody, aby sme žili plnobodnotný život a boli prínosom pre tento svet. Otvor nám svojim svätým Duchom srdce, aby sme Tvoje slovo dnes nielen počuli, nielen si pamätali, ale na základe neho aj konali ku Tvojej cti a sláve a blížnym na úžitok.

Jakub 1:26-27 „Ak si niekto myslí, že slúži Bohu a jazyk si nedrží na uzde, ale oklamáva si srdce, uctievanie Boha je u takého človeka daromné. Čisté a nepoškvrnené uctievanie Boha pred Bohom a Otcom je: navštevovať sirotu a vdovu v ich tiesni a zachovávať sa nepoškvrneným od sveta“.

Pravosť je veľmi dôležitá. Či ide o šperky, jedlo alebo ľudí – dávame si záležať na tom, že ak do niečoho investujeme, bude to pravé, bude to mať patričnú hodnotu. Tak je tomu aj s kresťanstvom. Môžeme byť pravými kresťanmi, ale môžeme byť veriacimi len tak na oko. Je dôležité vedieť a skúmať, aké je to naše dnešné kresťanstvo – či to nie je iba náboženstvo, ktoré nič neznamená, alebo je to vzťah k Bohu, ktorý sa pretavuje aj do každodenného života a ovplyvňuje nielen nás, ale aj naše okolie.

Je to jakubovská téma. V podstate celý jeho list je o rozoznávaní pravých a nepravých kresťanov. Nerobí rozdiel medzi kresťanom a neveriacim, ale poukazuje na to, že medzi pšenicou rastie kúkoľ, ako sme to počuli v podobenstve. Kým sme na tejto zemi, máme možnosti aj schopnosti byť požehnaním a nie skazou pre cirkev, svet, ľudí. Preto je nutné vidieť a poznať rozdiel medzi pravým a nepravým kresťanstvom a žiť skutočný život veriaceho človeka.

Jakub pravosť kresťanstva určuje na základe troch postojov, ktoré sa týkajú slov, prístupu k marginalizovaným skupinám a postoja k bohatým a chudobným.

V našich končinách je rozdiel hovoriť a konať. Hovorenie bez skutkov je pre nás nedôležité a nepripisujeme mu žiadnu hodnotu. Každé slovo je potrebné potvrdiť aj skutkom, aby malo svoju váhu. Lenže pre Jakuba, v jeho židovských podmienkach, **aj slovo má veľkú hodnotu samo o sebe**. Lebo slovo má silu, je to tvoriaci element. **Hovorenie nie je menej dôležité ako skutok, naopak: človek slovami môže urobiť veľa dobrého, ale môže mnohé aj pokaziť, znehodnotiť, zničiť. Niekedy je preto lepšie, ak zostaneme ticho, ako keď máme vyslovovať vety, ktoré nebudujú, ale kazia.**

Jakub tu však myslí nielen na bežnú konverzáciu, ale na **zbožné hovorenie**. My, veriaci ľudia, radi zbožne hovoríme. Vyslovujeme frázy, ktoré sa od nás očakávajú, sme radi v pozícii radcov, ktorí presne vedia, čo Boh hovorí na život iných, citujeme Písmo, aby sme iných presvedčili o našej múdrosti a kresťanstve. Ale apoštol hovorí, že máme na výber iba dva postoje:

Poslúchame Boha – nezabúdame na Jeho slovo, necháme sa ovplyvniť Jeho milosrdenstvom, čím získavame pokorný a milosrdný pohľad na život a na ľudí. Teda poslušnosť Bohu ovplyvní aj naše slová, ktoré sa stanú budujúcou silou nielen v našej pozemskej existencii, ale aj všade, kam príde. Nebudú to už zbožné frázy, ale skutočnosť, ktorú zažívame aj my osobne. Biblické verše nebudú len radami pre iných, ale stanú sa radcami v prvom rade pre nás. Alebo: **Neposlúchame Boha** – rozčuľujeme sa, pohoršujeme sa nad ľuďmi okolo nás, zameriavame sa na Boží hnev a sme bojovníkmi proti mravným priestupkom ľudí, vieme presne povedať, čo by mali iní robiť a v čom zlyhávajú. Lenže to znamená, že radi počúvame seba, nie Boha a nedokážeme svoje srdce a tým pádom aj slová držať na uzde, ale na každého si niečo nájdeme. To svedčí o tom, že nepoznáme Božie milosrdenstvo a preto nie sme milosrdní.

Ak nevieme byť dobrí a milosrdní v slovách, ak naše slová nebudujú, ale ubližujú, ak sme skôr sudcami ako pomocníkmi, svedčí to o nepravosti nášho kresťanstva. **Ten totiž, kto je skutočným kresťanom je dobrý aj v slovách, dokáže slovami povzbudiť a pomôcť a tak je nasledovníkom Krista v tomto svete.**

Pravosť kresťanstva sa meria aj **postojom k tým, ktorí nám nič nemôžu dať**. V Jakubových slovách sa odráža postoj Starej zmluvy, ktorá tiež motivuje Izrael k tomu, aby sa postaral o tých, ktorí sú súčasťou jeho komunity, ale nemajú „životné šťastie“, trpia núdzu, nemá sa o nich kto postarať. V podstate apoštol vyzýva k ľudskosti, ktorá neprestáva za žiadnych okolností, a ktorá je vyjadrením viery v Ježiša Krista, podľa Jeho slov: „hladný som bol a dali ste mi jesť...“. **Všetko sú to činnosti, ktoré sa nerobia pompézne a viditeľne, ale akoby potajomky, len pre Boha. No práve títo – vdovy a siroty – potrebujú pomoc, pretože sú na ňu odkázaní, nemajú tak silný hlas, aby sa ozvali a ochránili svoje práva a postavenie.**

Je to výzva pre nás, ako cirkev, pretože mnohokrát práve týchto „žobrákov“ života – vdovy, siroty, rozvedených, chorých, umierajúcich, osamotených... dávame do úzadia spolu s týmto svetom. Je to výzva pre nás, aby sme sa ujali tejto úlohy potajomky, pretože sa našli mnohí, ktorí si na falošnom záujme o tieto skupiny, vybudovali kariéru a zabezpečili majetok. **Výzva ku ľudskosti**

a starostlivosti o tých dolu, tých v špine a biede, je základom kresťanskej náuky.

Namiesto toho však radi obraňujeme kresťanské hodnoty, prehlasujeme skazenosť tohto sveta, vyzývame ľudí k pokániu a zmene, evanjelizujeme všade, kde sa dá, jasne dávame najavo, že tu nepatríme, lebo my sme dobrí ľudia a kresťania... Toto nám totiž ide ľahšie, ako starostlivosť o biednych. **Jakub totiž nehovorí len o povrchnom záujme, z času na čas, ale hovorí o tom, že s týmito ľuďmi máme žiť, byť im blízko, podporovať ich a porozumieť im.** Kiežby sme aj my v zbore dokázali vytvoriť také prostredie, ktoré by bolo priestorom prijatia všetkých, bez rozdielu, najmä tých, ktorých spoločnosť nechce alebo iba používa na svoje ciele.

Pravosť kresťanského nasledovníctva sa meria aj tým, **aký prístup máme k ľuďom rozdielneho materiálneho zázemia - ku chudobným a bohatým.** Keďže sme už o tom podrobnejšie rozprávali pred pár mesiacmi, iba to zhrniem: ak je naša viera úprimná a pravá, nemali by sme sa nechať rýchlo ovplyvniť iba tým, čo vidíme očami, ale mali by sme skúmať podstatu a srdce ľudí. Nejde teda o to, či je človek bohatý alebo chudobný, ale o náš kresťanský postoj bez predsudkov. Ani Pán Boh neprijíma ľudí podľa ich postavenia, ale berie nás všetkých rovnako. **Preto aj my sa máme učiť pristupovať k ľuďom bez akýchkoľvek predsudkov, pretože sa môže stať, že potom to, čo človek má, nás ovplyvní v tom, ako sa k nemu správame. Ak vieme, že z neho môžeme čo to vyťažiť, tak s ním nadväzujeme kontakt, ak nám nemá čo ponúknuť, nestaráme sa o neho. A to určite nie je kresťanské.**

Každý z nás má niečo za ušami a preto by sme nemali ľudí selektovať ani podľa ich hriechu či mravnosti. My, kresťania, zvykneme ukazovať prstom na ľudí, ktorí napríklad smilnia, to akosi nemôžeme zničiť, ale nevšímame si napr. hriech alkoholizmu, ohovárania, obchádzania spoločenstva, používania škaredých slov, hriech sebeckta... Každý z nás sa niečím prevínil proti Božiemu zákonu a **našou úlohou je rovnako odsudzovať všetky hriechy, nielen tie, ktoré sa nám osobne nepáčia, a rovnako milovať všetkých ľudí, nielen tých, ktorí sú nám na úžitok** alebo sú nám sympatickí. Božie slovo, kresťanská viera a Pán Ježiš nás motivuje ku milosrdenstvu, lebo aj nám bolo preukázané.

Kiežby sme dokázali byť spravodliví v postoji voči ľuďom. Ale nie podľa ľudskej selektívnej spravodlivosti, ale podľa Božej milujúcej a odpúšťajúcej lásky. Lebo to je jedným zo znakov úprimného a pravého kresťanstva.

Sme praví kresťania? Skúmajme sa: či slová používame na to, aby pomáhali a budovali – či sme ľudskí a máme postoj milosrdenstva voči tým dolu – a či dokážeme rovnako pristupovať k bohatým aj chudobným. Amen.